

Seminář

„Škodliviny v ovzduší vznikající spoluspalováním komunálního odpadu v domácnostech“

18. – 19.6.2015 hotel Duo, Horní Bečva

**PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁČE**
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

**EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA**
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Představení projektu

Název projektu:

Vliv spalování komunálního odpadu v malých zdrojích tepla na životní prostředí v obcích

Oblast podpory:

Zachování životního prostředí a rozvoj krajiny

Vedoucí partner:

Žilinská univerzita v Žilině, Strojnícka fakulta, Katedra energetickej techniky, prof. Ing. Jozef Jandačka, PhD.

Přeshraniční partner:

VŠB – Technická univerzita Ostrava, Výzkumné energetické centrum, Ing. Jan Koloničný, Ph.D.

Projekt je realizován v rámci Operačního programu Slovenská republika – Česká republika, který je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Společné projekty

1. **Vliv spalování komunálního odpadu v malých zdrojích tepla na životní prostředí v obcích, 2014-2015**
2. **Nakládání s odpady v Moravskoslezském a Žilinském kraji, 2013-2014**
3. **Rozvoj spolupráce mezi VEC a KET se zaměřením na odborný růst doktorandů a výzkumných pracovníků, 2013-2014**
4. **Transfer nejlepších technologií v oblasti energetických zdrojů, 2009-2011**
5. **Podpora lokálního vytápění biomasou, 2009-2011**
6. **Možnosti lokálního vytápění a výroby elektřiny z biomasy, 2005-2008**

Proč?

- Velké množství kotlů staré konstrukce – prohořivací, odhořivací => velká produkce emisí (TZL, NO_x, PCDD/F)
- Zvyšující se množství spalování komunálního odpadu – úspora energie x likvidace odpadu
- Podobný problém na obou stranách hranice SK x CZ
- Nedostatek informací o vlivu spoluspalování odpadu – obyvatelstvo, státní správa

Náplň projektu

- Stanovení emisních faktorů v laboratorních podmínkách.
- Analýza emisního zatížení při spalování tuhého paliva a komunálního odpadu.
- Zpracování studie emisního zatížení ŽP dvou vybraných obcí z Žilinského kraje a z Moravskoslezského kraje.
- Představení výsledků odborné veřejnosti, pracovníků krajů a obcí.

Doba řešení: říjen 2014 – červen 2015

Studie

- Výběr obce, kde se s problémem špatného ovzduší způsobeného malými zdroji potýkají pravidelně – Metylovice, Kotešová
- Cíl studie
  - poukázat na emise způsobené spalováním plastů
  - kvantifikovat potenciál redukce množství produkovaných znečišťujících látek
  - návrh opatření vedoucích ke zlepšení kvality ovzduší

Snížení potřeby tepla na vytápění

- zateplení objektu, nižší teplota v interiéru

Používání kvalitního paliva

- vysušené dřevo, nízkosirné uhlí, zemní plyn

Instalace nového typu kotle

- automatický, zplyňovací nebo odhořivací ve vyšší emisní třídě

Uvědomělá obsluha

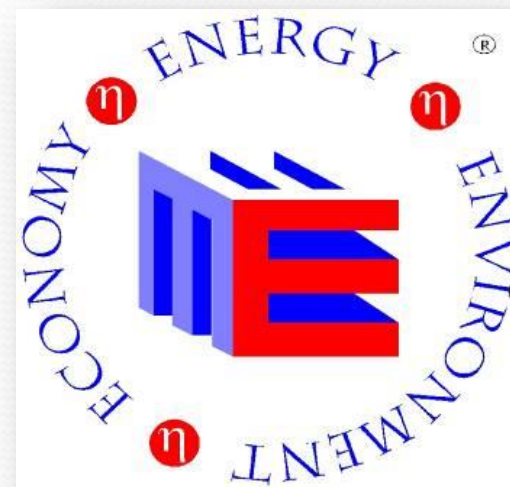
- správné přikládání a nastavení přísunu vzduchu

VÝZKUMNÉ ENERGETICKÉ CENTRUM

Vysoká škola báňská - Technická
univerzita Ostrava

Představení pracoviště

- Založeno roku 1999 pracovníky z Katedry energetiky
- Od roku 2001 samostatný vysokoškolský ústav
- Zaměstnanců: 47

VEC 1 a 2

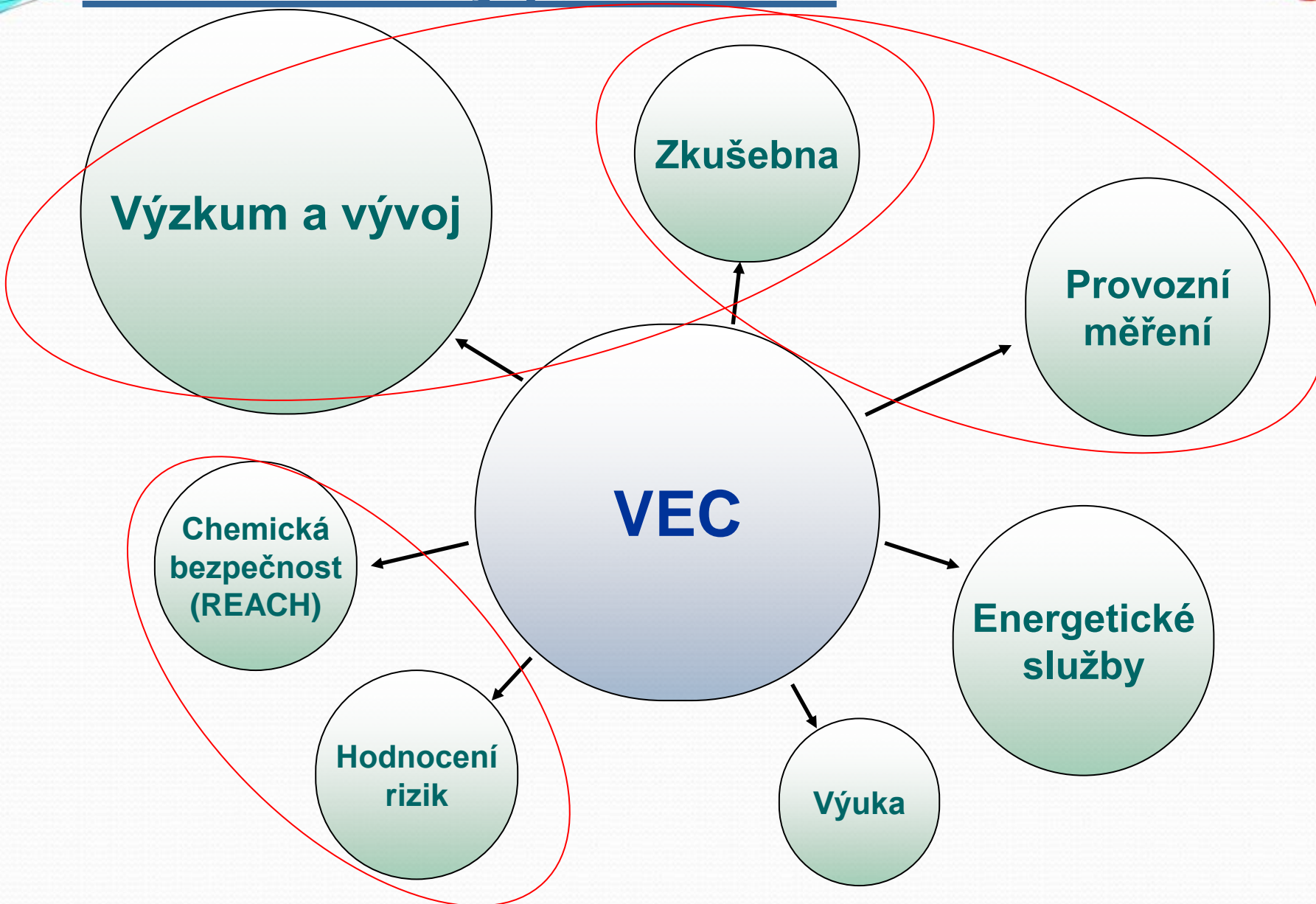

VEC 3

Hlavní aktivity pracoviště

Výzkumná činnost

1. Spalování tuhých paliv v malých spalovacích zařízeních
2. Zplyňování biomasy a čištění energoplynu
3. Výroba kapalných paliv II. generace
4. Termokinetické vlastnosti práškového uhlí
5. Technologie snižování emisí CO₂
6. Přestup tepla ve výměnících
7. Emise nanočástic v domácích topeništích
8. Analýza provozních dat energetických systémů
9. Stanovení výbušnosti plynů a směsí s prachovými částicemi

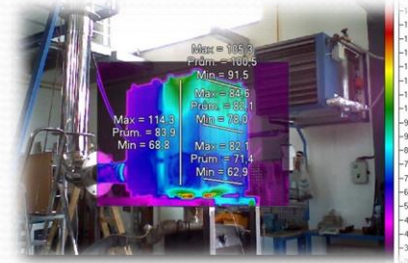
Zkušebna

- Akreditovaná laboratoř pro zkoušky typu výrobků
- Možnost testování zařízení do výkonu 350 kW_t
- Měření energetické účinnosti kamen a kotlů
- Hodnocení emisních faktorů pro různá paliva

Zkušebna VEC 2

Zkušebna VEC 3

Zkušebna

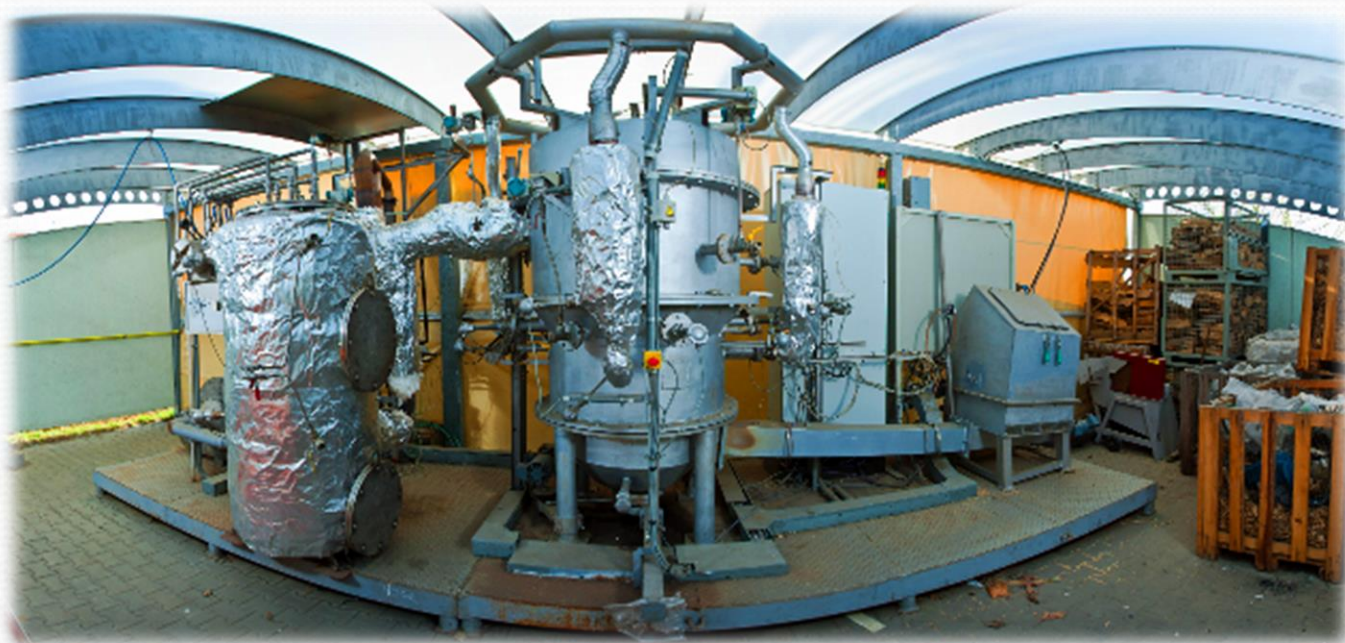
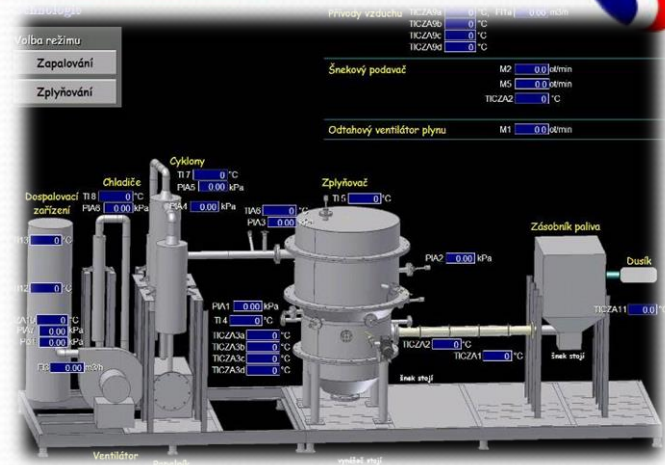
- Prachové částice, nanočástice
- Tuhá paliva, biomasa, laboratoř paliv
- Stanovení termokinetických vlastností uhlénoho prášku –
Pádová trubka
- Edukativní show pro děti i dospělé - **Smokeman zasahuje**

Autotermní reaktor – pilotní jednotka

- Tepelný výkon v plynu - 100 kW
- Různé druhy biomasy
- Čištění vniklého plynu
- Potenciální využití v KGJ

Úprava energoplynu

- Čištění před syntézou Fischer-Tropsch
- Odstraňování dehtů, prachu, CO_2 , sloučenin síry a chlóru, atd.

Dolomitový reaktor pro odstranění dehtů

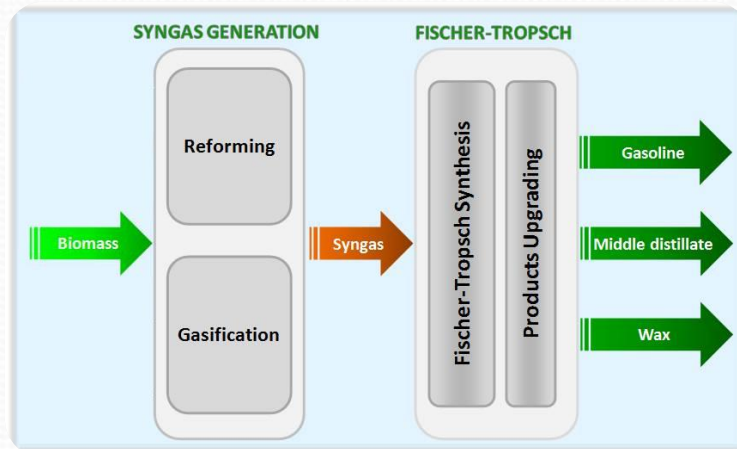

Spodní sekce s alkalickou pračkou

Výroba kapalných biopaliv

- Technologie Fischer-Tropsch pro výrobu kapalných uhlovodíků z plynu
- Provozní podmínky: 250°C, 3 MPa
- Kapacita: 10 m³/h

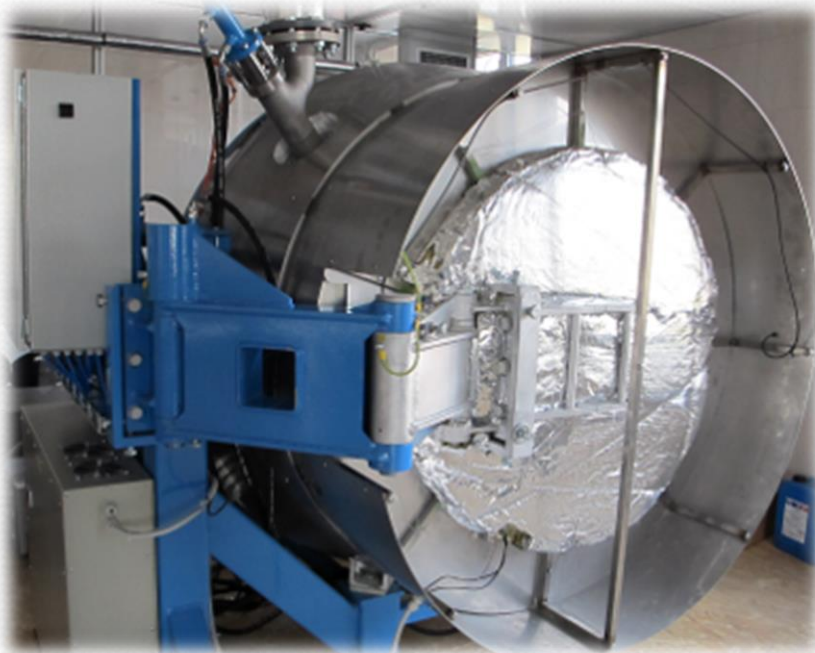
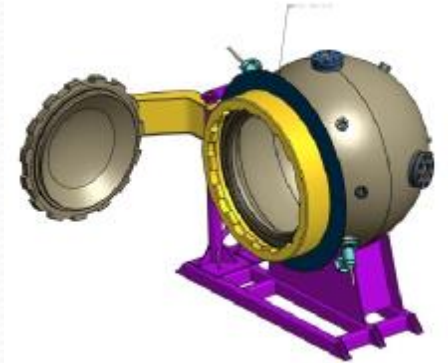

Syntéza F-T se separací produktů

Bezpečnost paliv a technologií

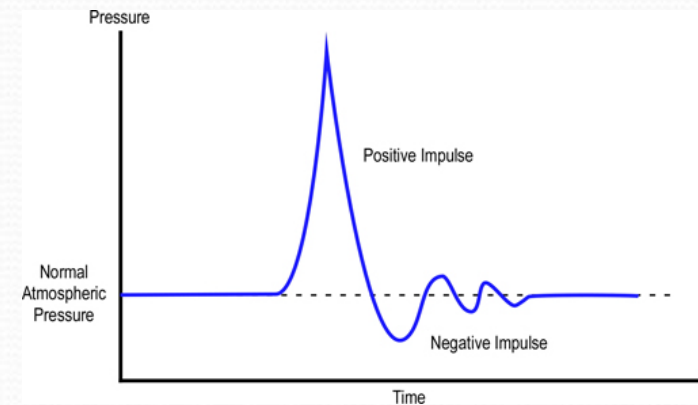

- Požárně-bezpečností charakteristiky
- Hodnocení fyzických a biologických rizik
- Procesní bezpečnost v energetické transformaci

Výbuchový autokláv o objemu 1000 l

- Stanovení výbušnosti plynů, par a jejich směsí
- Vyhřívání pláště

- Hodnocení vlivu chemických látek na zdraví a životní prostředí
- Klasifikace látek a směsí
- Zpracování bezpečnostních listů
- Vyhotovení registrační dokumentace

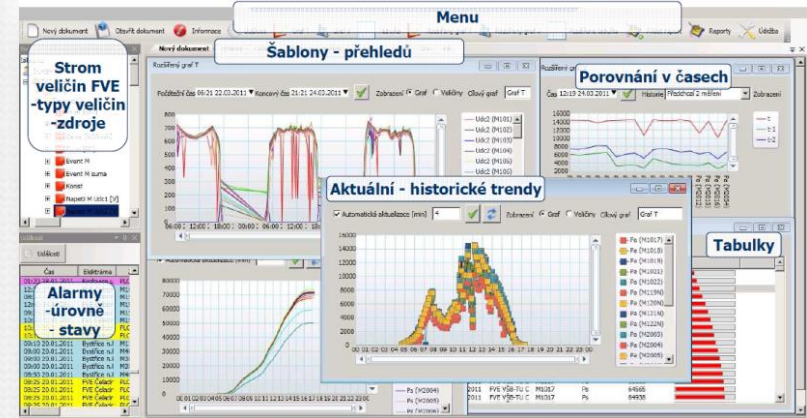

Nevýzkumné aktivity

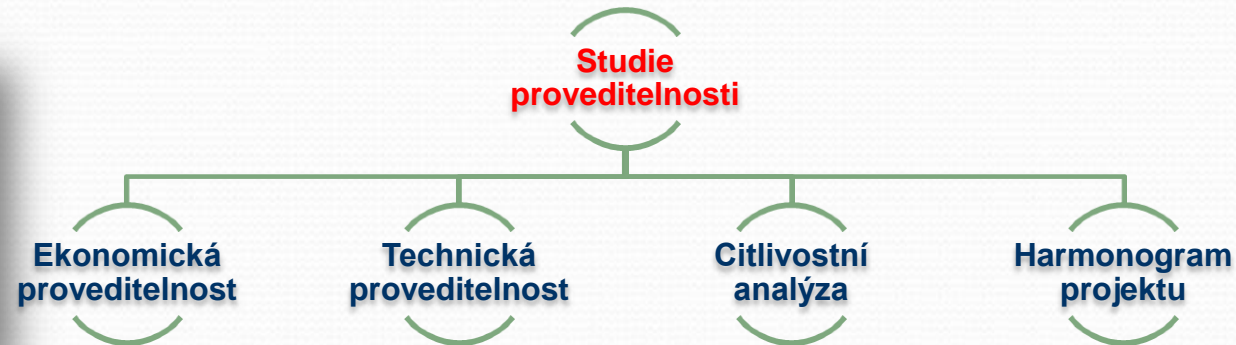
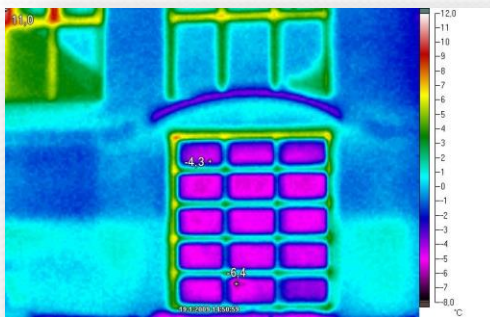
- Osvědčení o autorizaci k měření emisí dle Zákona o ochraně ovzduší

- SunnyGuard – monitoring FVE

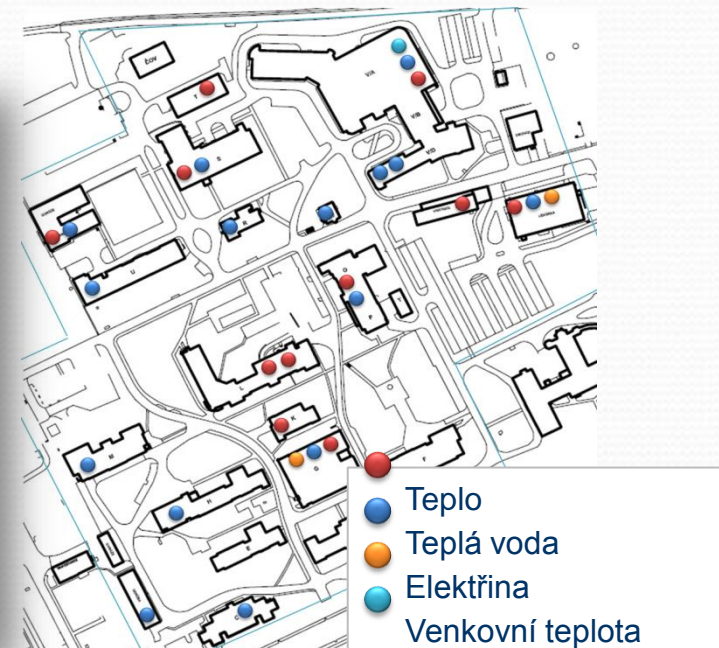
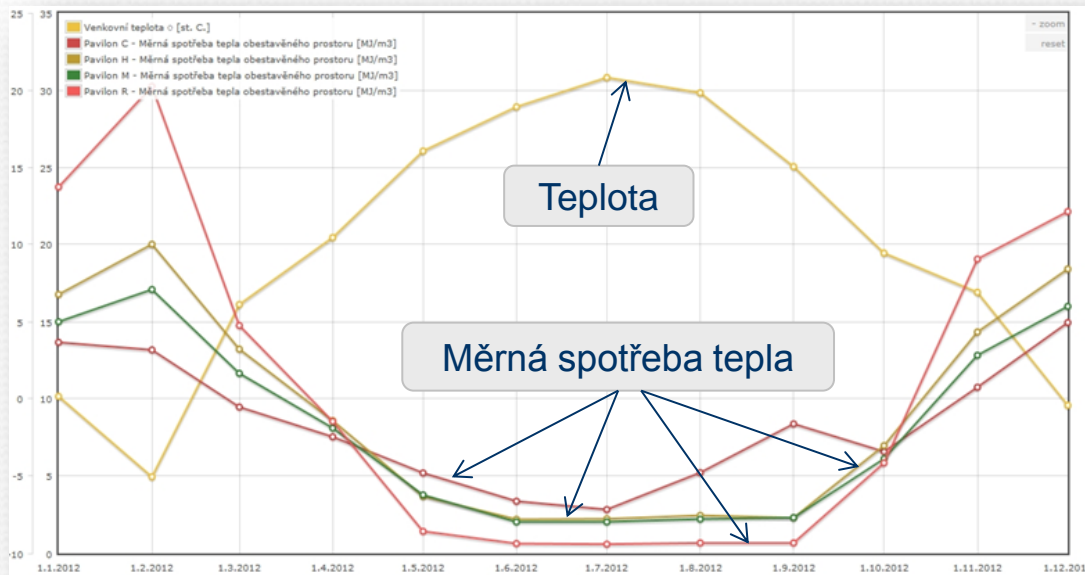

- Energetické audity – analýza toků energií v budovách a technologických provozech za účelem snížení nákladů

- Systém pokročilého energetického managementu
- Snižování spotřeb energií
- Aplikace v elektrárnách, průmyslových podnicích, objektech občanské vybavenosti
- Software pro dispečerské řízení a sběr dat s analytickými nástroji pro hodnocení provozu

Zkušenosti s projekty

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Technologická agentura
České republiky

Inovace pro efektivitu a životní prostředí - Growth, 2015 - 2019

Pokročilé technologie pro výrobu elektřiny a tepla, 2012-2019

Inovace pro efektivitu a životní prostředí, 2009-2014

Krbová kamna se sníženou produkcí prachu, 2008-2013

Environmental and economic benefits from biochar clusters in the Central area – E2BEBIS, 2012-2014, University of Bologna (IT) + 8 partnerů

Strengthening the energetic use of biomass in Central and Eastern Europe by establishing a standardised transnational consulting net for regions - COACH BioEnergy, 2009-2011, Fraunhofer Institute (D) + 17 partnerů

INTERREG IVC
INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Souhrn – co můžeme nabídnout?

- Zkušenosti z mezinárodní výzkumné spolupráce v rámci energetiky, využívání biomasy a souvisejících témat
- Expertízy v oblasti spalovacích a zplyňování procesů
- Moderní vybavení pro realizaci vědeckých experimentů
- Kompletně zařízené laboratoře pro měření energetických zdrojů
- Energetické audity, studie proveditelnosti, návrhy technologií
- Pokročilý energetický management pro řízení technologických procesů
- Poradenství a komplexní hodnocení nebezpečnosti chemických látek

Děkuji za pozornost

Výzkumné energetické centrum
17.listopadu 15, Ostrava-Poruba 708 33
Tel: +420 597 323 846
Fax: +420 597 324 295
<http://vec.vsb.cz>

Ředitel: doc. Dr. Ing. Tadeáš Ochodek
tadeas.ochodek@vsb.cz

Manažer projektů: Ing. Jan Koloničný, Ph.D.
jan.kolonicny@vsb.cz

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC